

Mededeling

van de VREG van 11/01/2024

met betrekking tot de solidarisering van de kosten inzake de verplichte opkoop van steuncertificaten aan minimumsteun

Inhoudsopgave

1	Wettelijk kader	3
2	Principes en berekeningswijze	6
2.1	Welke netbeheerders?	6
2.2	Voor welk jaar?.....	6
2.3	Hoe worden de te solidariseren kosten berekend?	6
2.4	Hoe worden de hoeveelheden verdeelde elektriciteit bepaald?.....	7
2.5	Hoe worden de te verrekenen bedragen bepaald?	7
3	Procedure	8
3.1	Indicatieve solidariseringsberekening	8
3.2	Definitieve solidariseringsberekening	8

1 Wettelijk kader

De artikelen 7.1.6, §2 en 7.1.7, §2 van het Energiedecreet¹ bepalen dat de kosten van de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor de decretaal verplichte opkoop van groenestroomcertificaten en warmte-kranchcertificaten onderling verrekend worden in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het voorgaande jaar (hierna “solidarisering”).

Deze mededeling legt in meer detail vast hoe de VREG zal toezien op de naleving van de artikelen 7.1.6, §2 en 7.1.7, §2 van het Energiedecreet. Met deze mededeling wordt de mededeling van 23 maart 2021 (MEDE-2021-07) vervangen.

De decretaale bepalingen met betrekking tot de verplichte opkoop van groenestroomcertificaten en warmte-kranchcertificaten worden hieronder vermeld, met aanduiding van de paragrafen betreffende solidarisering in het vet.

Artikel 7.1.6 van het Energiedecreet luidt als volgt:

“§1. De netbeheerders kennen voor zover de producent zelf daarom verzoekt een minimumsteun toe voor de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die is opgewekt in installaties die aangesloten zijn op hun net en op gesloten distributienetten, gekoppeld aan hun net. Als bewijs van zijn productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen draagt de producent het overeenstemmende aantal groenestroomcertificaten over aan de betrokken netbeheerder.

[...]

§ 2. De netbeheerders brengen minstens één keer per jaar certificaten die aan hen werden overgedragen op de markt om de kosten die verbonden zijn aan de verplichting, vermeld in paragraaf 1, te recupereren. De VREG zorgt voor de transparantie en de regulariteit van de verkoop van die certificaten door de netbeheerders. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende de manier waarop, de voorwaarden waaronder en het tijdsbestek waarbinnen de netbeheerder de certificaten terug op de markt brengt.

[...]

Vanaf het jaar 2010 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid, jaarlijks in het jaar n onderling de kost van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar n-1. De te verdelen kosten worden per netbeheerder beperkt tot een percentage van het distributiebudget, dat overeenstemt met het aandeel dat de kosten van de verplichting voor alle betrokken netbeheerders samen vertegenwoordigt in het totale distributiebudget, plus 5 %.

Vanaf het jaar 2015 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid, jaarlijks in het jaar n onderling de kosten van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar n-1.

[...]”

¹ Decreet van 8 mei 2009 “houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid”, BS 7 juli 2009.

Artikel 7.1.7 van het Energiedecreet luidt als volgt:

“§1. De netbeheerders kennen een minimumsteun toe voor de productie van elektriciteit die is opgewekt in kwalitatieve warmte-krachtinstallaties die aangesloten zijn op hun net en op gesloten distributienetten, gekoppeld aan hun net, voor zover de producent zelf daarom verzoekt. Als bewijs van zijn productie van elektriciteit uit kwalitatieve warmte-kranchkoppeling draagt de producent het overeenstemmende aantal warmte-kranchcertificaten over aan de betrokken netbeheerder.

[...]

§2. De netbeheerders brengen minstens één keer per jaar warmte-kranchcertificaten die aan hen werden overgedragen op de markt om de kosten die verbonden zijn aan de verplichting, vermeld in paragraaf 1, te recupereren. De VREG zorgt voor de transparantie en de regulariteit van de verkoop van die warmtekranchcertificaten door de netbeheerders. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende de manier waarop, de voorwaarden waaronder en het tijdsbestek waarbinnen de netbeheerder de certificaten terug op de markt brengt.

[...]

Vanaf het jaar 2010 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid, jaarlijks in het jaar n onderling de meerkosten van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar n-1. De te verdelen kosten worden per netbeheerder beperkt tot een percentage van het distributiebudget, dat overeenstemt met het aandeel dat de kosten van de verplichting voor alle betrokken netbeheerders samen vertegenwoordigt in het totale distributiebudget, plus 5 %.

Vanaf het jaar 2015 verrekenen de netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid, jaarlijks in het jaar n onderling de kosten van de verplichting, vermeld in paragraaf 1, in verhouding tot de hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar n-1.

[...]”

De artikelen 7.1.6, §2, vierde lid en 7.1.7, §2, vierde lid werden in het Energiedecreet ingevoegd bij decreet van 27 november 2015 “houdende diverse bepalingen inzake energie”². In de Memorie van toelichting bij het ontwerp van voormeld decreet luidt het als volgt:

“Het Energiedecreet van 8 mei 2009 bevat een mechanisme waarbij de kosten van de minimumsteun voor groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten over de elektriciteitsdistributienetbeheerders worden verdeeld. In het Vlaamse regeerakkoord (pagina 88) werd beslist dat “voor de sociale en ecologische openbare dienstverplichtingen [we] de mogelijkheid [onderzoeken] voor een uniforme Vlaamse bijdrage. In afwachting daarvan schrappen we het plafond op de solidarisering tussen de distributienetbeheerders van de kosten voor de hernieuwbare energie onmiddellijk.”. Dit decreet geeft aan het schrappen van het plafond op de solidarisering uitvoering.

Op deze manier zullen gelijkaardige netgebruikers in verschillende netgebieden, abstractie makende van de nog openstaande verrekening van de kosten uit het verleden, vanaf 2015 per afgenomen kWh in principe op een gelijke wijze kunnen bijdragen aan de kosten van de Vlaamse certificaten systemen die verrekend worden via de nettarieven.”³

We verwijzen ook naar het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2021, wat betreft maatregelen naar aanleiding van de energiecrisis⁴. Via dit besluit heeft de Vlaamse Regering een nieuwe vergoedingsregeling ingevoerd voor de nettokosten inzake de verplichte opkoop van steuncertificaten aan minimumsteun. Deze vergoedingsregeling heeft een significante impact op de te solidariseren kosten en geeft op die manier ook aanleiding tot een herziening van de mededeling van 23 maart 2021 (MEDE-2021-07).

² BS 10 december 2015.

³ Parl. St. VI.Parl. 2014-15, nr. 461/1, 9.

⁴ BS 31 oktober 2022.

2 Principes en berekeningswijze

In dit hoofdstuk zet de VREG de principes en de berekeningswijze uiteen die hij toepast bij de opmaak van de solidariseringsberekening.

2.1 Welke netbeheerders?

De solidarisering van de kosten inzake de verplichte opkoop van steuncertificaten aan minimumsteun is van toepassing op de elektriciteitsdistributienetbeheerders in het Vlaamse Gewest. De solidarisering is niet van toepassing op Elia Transmission Belgium nv. De netbeheerder die overeenkomstig de federale Elektriciteitswet ook als transmissienetbeheerder is aangeduid, wordt immers uitdrukkelijk uitgesloten van het toepassingsgebied van de verplichtingen inzake solidarisering.

2.2 Voor welk jaar?

De solidarisering van de kosten inzake de verplichte opkoop van steuncertificaten aan minimumsteun door de elektriciteitsdistributienetbeheerders wordt jaarlijks berekend in het jaar dat volgt op het jaar waarin de kosten door de netbeheerders gemaakt zijn. Het jaar waarin de kosten gesolidariseerd worden, noemen we het jaar N. Het jaar waarin de kosten door de netbeheerders gemaakt zijn, noemen we het jaar N-1.

2.3 Hoe worden de te solidariseren kosten berekend?

De te solidariseren kosten omvatten de nettokosten inzake de verplichte opkoop van steuncertificaten aan minimumsteun die door iedere elektriciteitsdistributienetbeheerder gemaakt zijn in het jaar N-1. Deze nettokosten omvatten:

- De decretaal verplichte aankopen van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten aan minimumsteun van productie-installaties die zijn aangesloten op het elektriciteitsdistributienet;
- De verkopen van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten;
- De vergoedingen van het Vlaamse Gewest aan de netbeheerders in uitvoering van de artikelen 6.4.14/2 en 6.4.14/3 van het Energiebesluit⁵;
- De wijzigingen in de voorraad groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten (een afname van de voorraad betekent een kost, de toename van de voorraad betekent een opbrengst).
- De niet-recurrente recuperaties van kosten en de waardeverminderingen op schuldvorderingen ten gevolge van fraudedossiers inzake onterecht aangekochte groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten.

⁵ Besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 "houdende algemene bepalingen over het energiebeleid", BS 8 december 2010.

De te solidariseren kosten omvatten enkel de exogene kosten die door de VREG goedgekeurd worden.

De te solidariseren kosten worden afzonderlijk berekend voor groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten .

Bij de bepaling van de aangekochte en verkochte steuncertificaten in het jaar N-1 wordt rekening gehouden met de uitvoeringsdatum van de transactie die uit de certificatenbank blijkt en niet met de datum van betaling door of aan de netbeheerder.

2.4 Hoe worden de hoeveelheden verdeelde elektriciteit bepaald?

De hoeveelheden verdeelde elektriciteit in het jaar N-1 worden gelijkgesteld aan de hoeveelheden afgenomen elektriciteit die jaarlijks in het kader van de certificatenverplichtingen door de elektriciteitsdistributienetbeheerders gerapporteerd worden⁶ en door de VREG goedgekeurd worden.

2.5 Hoe worden de te verrekenen bedragen bepaald?

Het aandeel van iedere netbeheerder in de totale hoeveelheid verdeelde elektriciteit in het jaar N-1 wordt vermenigvuldigd met het totaal van de te solidariseren kosten van alle netbeheerders in het jaar N-1. Dit product vormt het billijke deel van de te solidariseren kosten die de netbeheerder conform het solidariseringsprincipe in voormelde bepalingen van het Energiedecreet zou moeten dragen.

Vervolgens wordt het verschil gemaakt tussen het billijke deel van de te solidariseren kosten dat hij zou moeten dragen en de te solidariseren kosten die de netbeheerder werkelijk gemaakt heeft in het jaar N-1. Bij een positief verschil heeft de netbeheerder een schuld op de andere netbeheerders, bij een negatief verschil heeft de netbeheerder een tegoed aan de andere netbeheerders.

⁶ De rapporteringsverplichtingen worden nader toegelicht op de volgende webpagina: <https://www.vreg.be/nl/jaarlijkse-rapporteringsverplichtingen>

3 Procedure

3.1 Indicatieve solidariseringsberekening

De VREG zal jaarlijks in de maand januari⁷ van het jaar N een indicatieve berekening van de solidarisering voor het jaar N-1 opmaken en (per e-mail) aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders bekendmaken.

Ter voorbereiding van de indicatieve berekening zal de VREG in de maand januari van het jaar N een overzicht van de te solidariseren kosten, berekend conform paragraaf 2.3 van deze mededeling, bij de elektriciteitsdistributienetbeheerders opvragen en dit overzicht verifiëren aan de hand van de overeenkomstige gegevens uit de certificatenbank^{8 9}.

Bij de opmaak van de indicatieve solidariseringsberekening zal de VREG zich baseren op de verdeelde hoeveelheid elektriciteit in het Vlaamse Gewest in het jaar N-2, bepaald conform paragraaf 2.4 van deze mededeling.

3.2 Definitieve solidariseringsberekening

De VREG zal jaarlijks een definitieve berekening van de solidarisering opmaken en aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders (per e-mail) bekendmaken.

Bij de opmaak van de definitieve solidariseringsberekening zal de VREG zich baseren op de te solidariseren kosten, berekend conform paragraaf 2.3 van deze mededeling, die door de elektriciteitsdistributienetbeheerders in het jaar N gerapporteerd zijn via de ex-post rapportering over de exogene kosten en aanvullende endogene termen over het jaar N-1 en door de VREG goedgekeurd zijn.

Bij de opmaak van de definitieve solidariseringsberekening zal de VREG zich baseren op de verdeelde hoeveelheid elektriciteit in het Vlaamse Gewest in het jaar N-1, berekend conform paragraaf 2.4 van deze mededeling. Rechtzettingen van de verdeelde hoeveelheid elektriciteit na de bekendmaking van de definitieve solidariseringsberekening leiden niet tot rechtzettingen van deze berekening.

⁷ In uitzonderlijke gevallen is een bekendmaking na de maand januari van het jaar N mogelijk, indien zich buiten de wil van de VREG om een situatie voordoet waardoor de VREG de indicatieve solidariseringsberekening niet tijdig kan opmaken of indien het overzicht van de te solidariseren kosten niet tijdig door de elektriciteitsdistributienetbeheerders aangeleverd wordt.

⁸ <https://certificaatbeheer.vlaanderen.be/Vreg.handelsdatabank.web>

⁹ De VREG merkt op dat de Vlaamse Regering op 1/12/2023 haar tweede principiële goedkeuring hechtte aan een voorontwerp van decreet "houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de kentaken van de VREG in functie van de hervorming tot één overkoepelende Vlaamse nutsregulator" (beslissing te raadplegen via volgende weblink: <https://beslissingenvlaamsegering.vlaanderen.be/document-view/65683A5CE2E2C9E5814BDF5D>).

Op grond van voormeld ontwerp van decreet zou het beheer van de certificatenbank worden overgedragen naar het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA). De in deze mededeling beschreven procedure voor de uitvoering van de solidariseringsberekening veronderstelt dat de VREG blijvend toegang heeft tot de relevante gegevens opgenomen in de certificatenbank. De VREG zal deze mededeling in ieder geval heroverwegen in het licht van eventuele toekomstige decretale wijzigingen inzake het beheer van de certificatenbank.

De distributienetbeheerders regelen onderling de uitbetaling van de tegoeden en de uit te betalen bedragen. Deze bedragen zijn exclusief btw. De onderlinge verrekening gebeurt uiterlijk 2 maanden na de bekendmaking van de definitieve berekening van de solidarisering door de VREG.